

Anonimizirana različica

Prevod

C-313/24 - 1

Zadeva C-313/24

Predlog za sprejetje predhodne odločbe

Datum vložitve:

29. april 2024

Predložitveno sodišče:

Consiglio di Stato (Italija)

Datum predložitvene odločbe:

26. april 2024

Pritožnica:

Opera Laboratori Fiorentini SpA

Nasprotne stranke v pritožbenem postopku:

Ministero della Cultura

Gallerie degli Uffizi

A.L.E.S. – Arte Lavoro e Servizi SpA

[...] (ni prevedeno)

ITALIJANSKA REPUBLIKA

Consiglio di Stato (državni svet)

v vlogi sodišča (peti senat)

izreka naslednji

SKLEP

o pritožbi [...] (ni prevedeno), ki jo je vložila

SL

Opera Laboratori Fiorentini S.p.A., [...] (ni prevedeno)

proti

Ministero della Cultura (ministrstvo za kulturo, Italija) in Gallerie degli Uffizi (galerija Uffizi, Italija), [...] (ni prevedeno);

A.L.E.S. – Arte Lavoro e Servizi S.p.A., [...] (ni prevedeno);

ob udeležbi

Scudieri International S.r.l., [...] (ni prevedeno);

zaradi spremembe sodbe št. 00508/2023, ki jo je v sporu med strankami izdalo Tribunale Amministrativo Regionale per la Toscana (deželno upravno sodišče za Toskano, Italija) (prvi senat).

[...] (ni prevedeno) [postopek]

I. Povzetek predmeta spora in upoštevne dejanskega stanja

I.1 Postopek v glavni stvari se nanaša na podelitev desetletne koncesije v skupni vrednosti 8.892.215 EUR z DDV za opravljanje storitev kavarne in okrepevalnice v palači Pitti in parku Boboli, ki sta del muzejskega kompleksa Gallerie degli Uffizi (galerija Uffizi, Italija) v Firencah.

I.2 Zadevna koncesija je bila na podlagi odprtega postopka, ki je bil izveden elektronsko in ga je objavil javni naročnik, to je Ministero della Cultura – Galleria degli Uffizi (ministrstvo za kulturo – galerija Uffizi, Italija), dodeljena izbrani ponudnici, družbi Scudieri International s.r.l., ki je skupaj prejela 74,97 točk, in sicer 69,91 točk za tehnično ponudbo in 5,062 točk za ekonomsko ponudbo.

Ostale družbe so zbrale nižje število točk, pri čemer je družba Momento S.r.l. prejela 65,139 točk, družba Vivenda Spa je prejela 66,889 točk, družba Opera Laboratori Fiorentini s.p.a. pa je prejela 73,78 točk in se tako uvrstila na drugo mesto.

I.3 Zadnjenavedena družba je pri Tribunale Amministrativo Regionale per la Toscana (deželno upravno sodišče za Toskano, Italija) zoper odločbo o oddaji javnega naročila z dne 25. novembra 2022 in druge akte, izdane v okviru tega razpisnega postopka, vložila tožbo, v kateri je navedla pet tožbenih razlogov, pri čemer je z drugim tožbenim razlogom zatrjevala kršitev člena 80 D.lgs. 50/2016 (zakonska uredba št. 50/2016) in D.lgs. 231/2001 (zakonska uredba št. 231/2001) ter člena 5k Uredbe Sveta (EU) 2022/576 o spremembi Uredbe Sveta (EU) št. 833/2014 o omejevalnih ukrepih zaradi delovanja Rusije, ki povzroča destabilizacijo razmer v Ukrajini.

V ta postopek se je spustilo ministrstvo za kulturo [...] (ni prevedeno) [postopek], ki je predlagalo zavrnitev tožbe.

V postopek se je spustila tudi družba A.L.E.S. – Arte Lavoro e Servizi S.p.A., ki se je sklicevala na neobstoje procesnega upravičenja in zatrjevala, da z zadevnim razpisnim postopkom ni nikakor povezana, saj je postopek razpisalo in vodilo ministrstvo za kulturo, ter podredno predlagala zavrnitev tožbe.

[...] (ni prevedeno) [postopek] družba Scudieri International je predložila dokazila v zvezi z državljanstvom MT [...] (ni prevedeno).

[...] (ni prevedeno) [postopek]

I.4 Tribunale Amministrativo Regionale per la Toscana (deželno upravno sodišče za Toskano) je s sodbo št. 508, objavljeno 25. maja 2023, zavrnilo tožbo družbe Opera Laboratori Fiorentini, vključno s tožbenim razlogom, ki se je nanašal na kršitev člena 5k Uredbe Sveta (EU) 2022/576 o spremembi Uredbe Sveta (EU) št. 833/2014, in sicer v delu, v katerem določa prepoved dodeljevanja ali nadaljnega izvajanja javnih naročil in koncesijskih pogodb *„fizičnim ali pravnim osebam, subjektom ali organom, ki delujejo v imenu ali po navodilih subjekta iz točke (a) ali (b) tega odstavka, vključno s podizvajalci, dobavitelji ali subjekti, katerih zmogljivosti se uporabljajo v smislu direktiv o javnem naročanju, če predstavljajo več kot 10 % vrednosti naročila“*.

Tožeča stranka je trdila, da se navedena določba uporablja za družbo Scudieri International, ker sta bila dva (od treh) članov upravnega odbora ruska državljana; eden od teh dveh članov, to je MT, je bil hkrati tudi predsednik upravnega odbora in izvršni direktor navedene družbe ter edini direktor družbe Sielna S.p.A., ki je imela v lasti 90-odstotni delež kapitala družbe Scudieri International.

Po mnenju tožeče stranke zadevna prepoved velja za sodelovanje v postopku oddaje javnega naročila, saj gre za dejanski pogoj za sodelovanje v takem postopku, katerega izpolnjevanje bi bilo treba preveriti, preden se ponudniku dopusti sodelovanje v postopku.

Navedeno sodišče se z razlago tožeče stranke ni strinjalo, saj je menilo, da bi to privedlo do široke uporabe prepovedi, *„katere namen je preprečiti dodeljevanje javnih naročil družbam s sedežem v Rusiji“*, medtem ko je izbrana ponudnica, to je družba Scudieri International, družba italijanskega prava s sedežem v Italiji, ki je v lasti družbe Sielna, ki je ravno tako družba italijanskega prava in katere družbeniki so fizične osebe, ki niso ruski državljanji.

I.5 Družba Opera Laboratori Fiorentini je zoper sodbo, ki jo je izdalo Tribunale Amministrativo Regionale per la Toscana (deželno upravno sodišče za Toskano), pri Consiglio di Stato (državni svet, Italija) vložila pritožbo, s katero je grajala sprejeto odločitev in ponovno navedla očitke, ki jih je predstavila že na prvi stopnji.

Pritožnica je z drugim pritožbenim razlogom, ki je upošteven za ta predlog za sprejetje predhodne odločbe, grajala odločitev glede razlage člena 5k Uredbe (EU) 2022/576.

[...] (ni prevedeno) [postopek]

I.6 Consiglio di Stato (državni svet) [postopek] [...] (ni prevedeno) [...] (ni prevedeno) ugotavlja, da vprašanje glede razlage zadevne določbe navedene uredbe vsebuje nekatere elemente, ki kažejo na obstoj objektivne negotovosti, in da je to vprašanje upoštevno za rešitev spora o glavni stvari [...] (ni prevedeno)

[...] (ni prevedeno) [postopek]

II. Upoštevnost vprašanja glede razlage

II.1 V zvezi z dejanskim stanjem je bilo ugotovljeno, da je družbo Scudieri International v času sodelovanja v postopku oddaje javnega naročila vodil tričlanski upravni odbor, pri čemer sta bila dva člana upravnega odbora državljana Rusije; eden od teh dveh članov, to je MT, ki je bil predsednik upravnega odbora in izvršni direktor družbe Scudieri, pa je hkrati deloval tudi kot edini direktor družbe Sielna s.p.a., to je matične družbe in lastnice 90-odstotnega deleža družbe Scudieri.

Obe navedeni družbi sta družbi italijanskega prava in imata sedež v Italiji; nihče od njunih družbenikov ni ruski državljan.

II.2 Pritožnica, družba Opera Laboratori Fiorentini, ki se je v postopku oddaje javnega naročila uvrstila na drugo mesto, trdi, da bi morala biti izbrana ponudnica, družba Scudieri International, izključena iz zadevnega postopka, saj člen 5k Uredbe (EU) 2022/576 prepoveduje dodeljevanje javnih naročil gospodarskim subjektom, ki delujejo „v imenu in po navodilih“ subjekta z ruskim državljanstvom, in da izbrana ponudnica v obravnavani zadevi deluje „po navodilih“ „subjekta“ z ruskim državljanstvom, kakršen je predsednik upravnega odbora in izvršni direktor.

II.3 Ta očitek je upošteven, saj bi [...] (ni prevedeno)[,] če bi bil sprejet, to pomenilo, da bi bilo treba izpodbijano odločbo o oddaji javnega naročila odpraviti, javno naročilo pa oddati pritožnici, to je družbi Opera Laboratori Fiorentini.

III. Upoštevna pravila prava [Evropske unije] in nacionalna pravila

III.1 Člen 215 PDEU določa: „1. Kadar sklep, sprejet v skladu s poglavjem 2 naslova V Pogodbe o Evropski uniji, predvideva delno ali popolno prekinitev ali omejitev gospodarskih in finančnih odnosov z eno ali več tretjimi državami, Svet s kvalificirano večino na skupni predlog visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko in Komisije sprejme potrebne ukrepe. O tem obvesti Evropski parlament.

2. Kadar sklep, sprejet v skladu s poglavjem 2 naslova V Pogodbe o Evropski uniji, tako predvideva, lahko Svet po postopku iz odstavka 1 sprejme omejevalne ukrepe proti fizičnim ali pravnim osebam, skupinam ali nedržavnim subjektom.

3. Akti iz tega člena vključujejo potrebne določbe o pravnih jamstvih.“

V skladu s členom 288 PDEU se „[u]redba [...] splošno uporablja. Zavezujoča je v celoti in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.“

V uvodni izjavi 3 Uredbe (EU) 2022/576 je navedeno, da je bil s Sklepom (SZVP) 2022/578 razširjen „seznam nadzorovanega blaga, ki bi lahko prispevalo k vojaškim in tehnološkim izboljšavam Rusije ali k razvoju njenega obrambnega in varnostnega sektorja“, v uvodni izjavi 4 pa je navedeno, da ta sklep prepoveduje „dodeljevanje in nadaljnje izvajanje javnih naročil in koncesij ruskim državljanom in subjektom ali organom s sedežem v Rusiji“.

Člen 5k Uredbe št. 833/2014 o omejevalnih ukrepih zaradi delovanja Rusije, ki povzroča destabilizacijo razmer v Ukrajini, ki je bil vstavljen z Uredbo (EU) 2022/576, določa:

„Prepovedano je dodeljevanje ali nadaljnje izvajanje kakršnih koli javnih naročil ali koncesijskih pogodb, ki spadajo na področje uporabe direktiv o javnem naročanju ter člena 10(1), (3), (6), točke (a) do (e), (8), (9) in (10), členov 11, 12, 13 in 14 Direktive 2014/23/EU, člena 7, točke (a) do (d), člena 8, člena 10, točke (b) do (f) in (h) do (j) Direktive 2014/24/EU, člena 18, člena 21, točke (b) do (e) in (g) do (i), členov 29 in 30 Direktive 2014/25/EU, člena 13, točke (a) do (d), (f) do (h) in (j) Direktive 2009/81/ES in naslova VII Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046:

(a) ruskim državljanom, fizičnim osebam, ki prebivajo v Rusiji, ali pravnim osebam, subjektom ali organom s sedežem v Rusiji;

(b) pravnim osebam, subjektom ali organom, katerih več kot 50-odstotni delež je v neposredni ali posredni lasti subjekta iz točke (a) tega odstavka,

ali (c) fizičnim ali pravnim osebam, subjektom ali organom, ki delujejo v imenu ali po navodilih subjekta iz točke (a) ali (b) tega odstavka, vključno s podizvajalci, dobavitelji ali subjekti, katerih zmogljivosti se uporabljajo v smislu direktiv o javnem naročanju, če predstavljajo več kot 10 % vrednosti naročila.“

III.2 Člen 2380-bis codice civile (civilni zakonik) v zvezi z upravljanjem delniških družb določa, da se „[v]odenje družbe [...] izvaja v skladu z drugim odstavkom člena 2086 in je v izključni pristojnosti direktorjev, ki opravljajo posle, potrebne za izvajanje poslovne dejavnosti. Vzpostavitev organizacijske, upravne in finančne strukture iz drugega odstavka člena 2086 je v izključni pristojnosti direktorjev.

2. Za vodenje družbe so lahko pooblaščen tudi osebe, ki niso družbeniki.

3. Če je za vodenje družbe pooblaščenih več oseb, te sestavljajo upravni odbor.

4. Če število članov upravnega odbora v statutu ni določeno, ampak je v njem navedeno le največje in najmanjše število članov, je za določitev tega števila pristojna skupščina.

5. Če skupščina ne imenuje predsednika upravnega odbora, ga upravni odbor izbere izmed svojih članov.“

Za družbe z omejeno odgovornostjo, kakršna je družba Scudieri International, se uporabljata člena 2475 in 2475-bis civilnega zakonika, ki med drugim določata, da je upravljanje struktur iz drugega odstavka člena 2086 v izključni pristojnosti direktorjev in da so direktorji pristojni za vodenje ter za splošno zastopanje in predstavljanje družbe.

Člen 2497 civilnega zakonika pa v zvezi z usmerjanjem in usklajevanjem poslovanja kapitalskih družb poleg tega določa:

„1. Družbe ali organi, ki z usmerjanjem in usklajevanjem poslovanja družb delujejo v lastnem ali tujem poslovnem interesu in s tem kršijo načela dobrega korporativnega in poslovnega upravljanja zadevnih družb, so neposredno odgovorni za škodo, ki družbenikom teh družb nastane zaradi zmanjšanja donosnosti in vrednosti deležev, ki jih imajo v zadevnih družbah, ter za škodo, ki upnikom teh družb nastane zaradi oškodovanja celovitosti premoženja zadevne družbe. Odgovornost ni podana, če nastanka škode glede na skupni izid dejavnosti usmerjanja in usklajevanja poslovanja ni mogoče ugotoviti ali če je škoda v celoti odpravljena, tudi zaradi ukrepov, sprejetih v ta namen.

2. Kdor kakor koli sodeluje pri nastanku škode, je solidarno odgovoren za nastalo škodo, kdor zavestno pridobi korist, pa je odgovoren do višine pridobljene koristi.

3. Družbeniki in upniki družbe lahko pravna sredstva proti družbi ali organu, ki izvaja dejavnost usmerjanja in usklajevanja poslovanja, vložijo le, če jim družba, katere poslovanje je predmet dejavnosti upravljanja in usklajevanja, ni povrnila škode.

4. V primeru stečajnega postopka, postopka prisilne likvidacije in postopka izrednega upravljanja družbe, katere poslovanje usmerjajo in usklajujejo drugi, pravna sredstva, do katerih imajo pravico upniki te družbe, vloži stečajni upravitelj, likvidacijski upravitelj oziroma izredni upravitelj.“

V zvezi z usmerjanjem in usklajevanjem poslovanja družb velja domneva iz člena 2497-sexies civilnega zakonika, v skladu s katerim se „[z]a namene določb tega poglavja [...] domneva, razen če se dokaže nasprotno, da dejavnost usmerjanja in usklajevanja poslovanja družb izvaja družba ali organ, ki je zadolžen za konsolidacijo računovodskih izkazov teh družb ali ki jih vsekakor nadzira v smislu člena 2359 civilnega zakonika“.

IV. Nasprotujoči si razlagi

IV.1 Izbrana ponudnica meni, da je Uredba (EU) 2022/576 namenjena preprečevanju financiranja vojaških operacij Rusije, zato se nanaša na subjekt, ki bi lahko imel korist od oddaje javnega naročila, to je na upravičenca, ki mu je naročilo dejansko oddano.

V ta namen vzpostavlja vzporednico z ureditvijo Unije na področju pregleda neposrednih tujih naložb, ki ureja vprašanje tujih vlagateljev. V uvodni izjavi 10 Uredbe (EU) 2019/452 je navedeno, da bi morale „[d]ržave članice, ki imajo vzpostavljene mehanizme pregleda, [...] sprejeti potrebne ukrepe v skladu s pravom Unije, da bi preprečile izogibanje njihovim mehanizmom pregleda in odločitvam v zvezi s pregledom. To bi moralo zajemati naložbe, opravljene iz Unije, ki se izvedejo prek umetnih ureditev, ki ne odražajo gospodarske realnosti in s katerimi se doseže izogibanje mehanizmom pregleda in odločitvam v zvezi s pregledom, pri čemer je vlagatelj v končni lasti ali pod končnim nadzorom fizične osebe ali podjetja iz tretje države. To ne vpliva na svobodo ustanavljanja in prosti pretok kapitala, določena v PDEU.“

To naj bi pomenilo, da ni pomembno državljanstvo direktorjev, ampak državljanstvo družbenikov.

Družba Scudieri International se v podporo svoji razlagi sklicuje na napotke, ki jih je Komisija podala v „*Commission Consolidated FAQs on the implementation of Council Regulation No 833/2014 and Council Regulation No 269/2014*“ (konsolidirani odgovori Komisije na pogosta vprašanja, povezana z izvajanjem Uredbe Sveta št. 883/2014 in Uredbe Sveta št. 269/2014). Opozarja, da je Komisija 22. junija 2022 (zadnja posodobitev 31. oktobra 2023) objavila uradni dokument (*Commission Consolidated FAQs (konsolidirani odgovori Komisije na pogosta vprašanja)*), [...] (ni prevedeno), ki na strani 290 datoteke v formatu PDF vsebuje napotke glede razlage v primeru, ki je po mnenju navedene družbe enak primeru iz obravnavane zadeve.

Natančneje:

„36. Is a company established in Germany with a managing director of Russian nationality and German residence excluded from the award or the fulfilment of public contracts if the threshold value is reached?

Last update: 23 May 2022

No, it is not excluded on the basis of the Sanctions Regulation since the contract is signed with the company which is established in Germany and not with its managing director.“

Družba Scudieri International trdi, da je razlaga, ki jo je podala Komisija, v skladu s priporočili Sveta Evropske unije (posodobljenimi 27. junija 2022) o učinkovitem izvajanju omejevalnih ukrepov, sprejetih v okviru SZVP.

Nato poudarja, da je bila Uredba (EU) 2022/576 sprejeta v okviru „*Sklepa (SZVP) 2022/578 z dne 8. aprila 2022 o spremembi Sklepa 2014/512/SZVP o omejevalnih ukrepih zaradi delovanja Rusije, ki povzroča destabilizacijo razmer v Ukrajini*“.

Družba Scudieri International po preučitvi obeh aktov ter navedenih uvodnih izjav 3 in 4 Uredbe (EU) 2022/576 ter na podlagi trditve, da so sankcije, ki se nanašajo

na javna naročila, namenjene preprečevanju financiranja ruskih vojaških operacij in ruske invazije, ugotavlja, da je treba člen 5k te uredbe razlagati tako, da preprečuje dodeljevanje javnih naročil družbi v ruski lasti, pri čemer oseba, ki vodi to družbo, ni pomembna, če njen kapital ni v ruski lasti.

Tako ugotovitev naj bi potrjevale tako francoska in nemška kot tudi italijanska jezikovna različica zadevne določbe, in sicer v delu besedila, ki se glasi „po navodilih“ subjekta, saj v italijanskem pravu družb velja, da direktor družbe ne *usmerja*, ampak jo *vodi*.

Pojem *vodenja* naj bi bil v nasprotju s pojmom *usmerjanja*, kar naj bi bilo razvidno iz dejstva, da se izraz „usmerjanje“ pojavlja le v besedilu člena 2497 civilnega zakonika. Ta določba naj bi predpisovala pravila, ki veljajo v primeru, v katerem subjekt („družba ali organ“) izvaja „dejavnost usmerjanja in usklajevanja poslovanja družb“, s čimer vzpostavlja razliko med navedeno dejavnostjo in dejavnostjo vodenja.

IV.1.1 Podobno razlago je podprlo Avvocatura Generale dello Stato (generalno državno tožilstvo, Italija), ki zastopa interese javnega naročnika, to je ministrstva za kulturo – galerije Uffizi.

V zvezi s tem naj bi bilo treba poleg člena 2497 civilnega zakonika opozoriti tudi na člen 2497-*sexies* civilnega zakonika in tako izpostaviti, da naj bi se prav v zvezi z *dejavnostjo usmerjanja in usklajevanja* domnevalo, da jo matična družba izvaja v razmerju do hčerinske družbe, medtem ko naj bi bili direktorji zadolženi za *dejavnost vodenja* družbe.

V ponazoritev pojma „usmerjanje“ naj bi bilo treba opozoriti tudi na sodbo št. 15276 Corte di Cassazione (kasacijsko sodišče, Italija), tretji senat, z dne 1. junija 2021, ki se v obrazložitvi obširno sklicuje na člen 2497 civilnega zakonika.

Javna naročnika menita, da besedilo člena 5k(1)(c) Uredbe vsebuje besedno zvezo „po navodilih“, ki ustreza pojmovanju izraza „usmerjanje“ v civilnem zakoniku in nacionalni sodni praksi. Tako ugotovitev naj bi podpiralo besedilo zadevne določbe Uredbe, v skladu s katerim naj bi bila družba, ki deluje „v imenu“ druge fizične ali pravne osebe, izenačena z družbo, ki deluje „po navodilih“ drugega subjekta; to naj bi potrjevala tudi sistematična razlaga zadevne določbe, v skladu s katero naj bi bila ta namenjena preprečevanju dodeljevanja javnih naročil družbam, ki so zaradi lastništva (točka (b)) ali odvisnosti od drugih povezav (točka (c)) pod prevladujočim vplivom ruskih „subjektov“.

Generalno državno tožilstvo v okviru take razlage meni, da je treba uporabo besedne zveze „fizična oseba“ v besedilu točke (c), ki napotuje na točko (a) zadevnega člena, razlagati kot sklicevanje na holding-fizično osebo, ki izvaja dejavnost usmerjanja, ki jo je treba razumeti v skladu z navedeno razlago.

Glede na vse navedeno:

– naj bi bilo upoštevno, da nobeden od obeh ruskih državljanov, ki sta člana upravnega odbora družbe Scudieri International, to sta MT in HK, ni družbenik holdinga, ki obvladuje to družbo, ali delničar te družbe;

– to, da je MT direktor matične družbe Sielna, pa naj ne bi bilo upoštevno, saj direktor matične družbe ne sodeluje pri „usmerjanju“, glede na to, da ima pristojnost matične družbe za usmerjanje in usklajevanje poslovanja izključno družba kot taka.

III.2 Družba Opera Laboratori Fiorentini zagovarja nasprotno razlago člena 5k(1)(c) Uredbe, ki napotuje na točko (a) navedene določbe.

Opozarja na člen 215 PDEU, s čimer želi izpostaviti, da zadevna določba ureja položaje, ki imajo širok obseg razlage, kar pomeni, da posebnosti posameznih pravnih redov ne morejo omejiti njene uporabe, saj se cilj, ki se uresničuje s to določbo, nanaša na popolno ali delno prekinitvev gospodarskih in finančnih odnosov z Rusijo.

Širok obseg te določbe naj bi izhajal iz točke (a), v kateri se osebno področje uporabe nanaša na „*rusk[e] državljan[e] ali fizičn[e] ali pravn[e] oseb[e], subjekt[e] ali organ[e] s sedežem v Rusiji*“, kar naj bi pomenilo, da uporaba prepovedi dodeljevanja ali izvajanja javnih naročil v posameznih državah članicah ne more biti otežena zaradi raznolikosti pravnih subjektov, ki so predvideni v nacionalnih pravnih redih.

Pritožnica meni, da tej logiki sledi tudi opredelitev stvarnega področja uporabe zadevne določbe. Da bi se zagotovila enotna uporaba sankcije v vseh državah Unije, naj bi bilo namreč v skladu s členom 29 PEU to področje uporabe opredeljeno tako, da zajema številna merila oziroma odnose, položaje in razmere, ob nastopu katerih se navedenim subjektom prepove sodelovanje v izbirnih postopkih in sklepanje pogodb, in sicer: kraj sedeža (v Rusiji) iz točke (a); položaj glede lastniških deležev iz točke (b); in delovanje „v imenu ali po navodilih“ iz točke (c).

Iz navedenega naj bi izhajalo, da bi bilo treba namen te določbe in zlasti njene točke (c) razlagati tudi glede na njeno umestitev v besedilu, to je v razmerju do točk (a) in (b), saj bi ta točka v nasprotnem primeru pomenila zgolj podvajanje prvih dveh točk.

Družba Opera Laboratori Fiorentini v bistvu trdi, da se izraz „usmerjanje“ uporablja zgolj za opredelitev vseh oblik pristojnosti za usmerjanje, nadziranje, spremljanje, upravljanje in vodenje ter posledično za opredelitev vsakršnega vpliva, tudi dejanskega, ki ga izvaja „subjekt“ (fizična oseba, pravna oseba, subjekt, organ) z ruskim državljanstvom.

Po mnenju pritožnice gre za razlago, ki je v skladu s splošnim in abstraktnim področjem uporabe Uredbe, ki je značilno za vire prava Unije in katerega namen je določiti subjektivne pravne položaje subjektov zasebnega prava tako v

horizontalnih razmerjih kot v razmerjih z državnimi organi in institucijami Unije. Poleg tega naj bi bili za neposredno uporabo Uredbe značilni tako obveznost, kar pomeni, da ni nobene potrebe po notranjih prilagoditvah, ko tudi zahteva, da se uporablja v celoti.

Na podlagi tega naj bi bilo mogoče ugotoviti, da izraza „po navodilih“ iz člena 5k(1)(c) ni mogoče razlagati ozko in v skladu z usmeritvami, ki izhajajo iz nacionalnega pravnega reda, to je kot „usmerjanje in usklajevanje“ v smislu člena 2497 civilnega zakonika, saj gre pri zadnjenavedenem aktu za institut nacionalnega prava. Nacionalne določbe naj v nobenem primeru ne bi bilo mogoče uporabiti, saj se nanaša na primere odgovornosti, medtem ko se določba iz zadevne uredbe Unije nanaša na prepoved, ki močno presega okvir pojma „družba“ in razmerja nadzora med družbami, kar naj bi potrjevalo tudi dejstvo, da besedilo člena 5k izraza „družba“ sploh ne vsebuje, ampak se sklicuje na že navedene subjekte in tako razširja osebno področje uporabe.

Nasprotna razlaga naj bi torej temeljila na napačni predpostavki, v skladu s katero bi bilo treba Uredbo razlagati glede na civilnopravno pravilo nacionalnega prava, kar naj bi bilo tudi v nasprotju z načelom neposredne uporabe Uredbe v državah članicah.

Pritožnica dodaja, da bi bilo treba, tudi če bi sledili ozki usmeritvi nasprotne stranke in bi pojem „po navodilih“, ki se uporablja v Uredbi, razlagali tako, da bi ustrezal pomenu besedne zveze „usmerjanje in usklajevanje“, ki izhaja iz nacionalnega prava, upoštevati prav sodbo št. 15276 Corte di Cassazione (kasacijsko sodišče) iz leta 2021, ki jo navaja generalno državno tožilstvo in v skladu s katero velja, da okvir pristojnosti za usmerjanje in usklajevanje poslovanja zajema tudi vlogo lastništva, ki se uveljavlja z glasovalno pravico na skupščini, s čimer daje prednost vidiku vodenja oziroma upravljanja družbe. To naj bi bilo v obravnavani zadevi odločilnega pomena, saj je edini direktor matične družbe, ki je 90-odstotna lastnica hčerinske družbe, državljan Rusije.

V. Vprašanje za predhodno odločanje in prekinitev postopka

V.1 Iz nasprotujočih si stališč, ki so jih predstavile stranke v tem postopku, je mogoče razbrati glavne razloge, na katerih temeljita možni razlagi člena 5k(1)(c) v delu, v katerem se nanaša na pojem „po navodilih“ in ki napotuje na točki (a) in (b) te določbe.

V zvezi z zadnjenavedenim vidikom je treba opozoriti na dodaten element, zaradi katerega se poraja dvom glede razlage, in navesti, da to, da izbrana ponudnica, družba Scudieri International s.r.l., spada v okvir pojma „pravne osebe“ iz prvega dela točke (c) zadevne določbe, sicer ni sporno, vendar obenem ni jasno, ali je besedna zveza „po navodilih“ iz drugega dela te točke upoštevna le, če taka navodila daje „subjekt“, ki ni fizična oseba z ruskim državljanstvom, ali pa je treba ta izraz („subjekt“) v točki (c) razumeti tako, da zajema celoten nabor subjektov iz točk (a) in (b) te določbe.

Razlaga te določbe z objektivnega vidika ni povsem jasna, zato se v zvezi z njo prosi za pojasnilo, saj gre za upošteveno vprašanje, v zvezi s katerim se sodna praksa Sodišča, ki bi omogočala razrešitev obravnavanega pravnega vprašanja, zaradi novosti zadevne določbe, ki je bila uvedena z Uredbo 2022/576, še ni izoblikovala.

Zato je treba Sodišču Evropske unije predložiti vprašanje za predhodno odločanje glede razlage, s katerim se mu predlaga, naj v skladu s členom 267 PDEU odloči o naslednjem vprašanju, ki je upošteveno za rešitev spora o glavni stvari:

„Ali je treba določbo člena 5k(1)(c) Uredbe (EU) št. 883/2014 o omejevalnih ukrepih zaradi delovanja Rusije, ki povzroča destabilizacijo razmer v Ukrajini, ki je bila v to uredbo vstavljena z Uredbo (EU) št. 2022/576, v delu, v katerem določa prepoved dodeljevanja ali nadaljnjega izvajanja javnih naročil in koncesijskih pogodb fizičnim ali pravnim osebam, subjektom ali organom, ki delujejo v imenu ali po navodilih subjekta iz točke (a) ali (b) tega odstavka, vključno s podizvajalci, dobavitelji ali subjekti, katerih zmogljivosti se uporabljajo v smislu direktiv o javnem naročanju, če predstavljajo več kot 10 % vrednosti naročila, razlagati tako, da ta prepoved velja za družbo italijanskega prava s sedežem na ozemlju Italije, ki je v lasti italijanske družbe, katere družbeniki so fizične osebe, ki niso ruski državljani, sta pa ruska državljana dva od treh članov upravnega odbora prvonavedene družbe, eden od njiju, ki je predsednik njenega upravnega odbora in njen izvršni direktor, pa je hkrati tudi edini direktor matične družbe, ki je 90-odstotna lastnica prvonavedene družbe?“

[...] (ni prevedeno) [prekinitev postopka, pridržanje stroškov, navodila sodnemu tajništvu in zahteva za anonimizacijo]

[...] (ni prevedeno) Rim [...] (ni prevedeno), 25. januar 2024 [...] (ni prevedeno)